

Det är nu ett par år sedan Stockholms universitet införde ett tenure-track system av amerikansk modell med en biträdande lektorsanställning som första steg. Detta möjliggjordes av den nya fyraåriga meriteringsanställning som regeringen införde. Av de utlysta läraranställningarna är nu en växande andel biträdande lektorat och jag skulle tro att de flesta av fakultetens lektorer och professorer i framtiden kommer att ha rekryterats via biträdande lektorat. Jag tycker detta är ett mycket bra system. Men alla universitet har inte infört det. Karolinska Institutet har i dagsläget ingen möjlighet till befordran utan alla anställningar som lektor, och professor, utlyses. Emellertid ska KI nu utreda tenure-track. Anledningen till motståndet mot detta system är att man anser att man måste utlysa för att hålla uppe kvaliteten. Jag tror inte det är nödvändigt; i själva verket tror jag tenure-track systemet, rätt hanterat, bidrar till att öka kvaliteten eftersom det gör anställningarna mer attraktiva. Men KI:s tvekan pekar på ett potentiellt problem. Vi måste ha en prövning för befordran som är tillräckligt skarp så att vi inte av "snällhet" befordrar nästan alla. Det är av avgörande betydelse för vår fakultets framtid att befordran av biträdande lektorer till lektorer fungerar väl. Det är likaså av avgörande betydelse för fakultetens framtid att villkoren är sådana att de biträdande lektoraten är mycket attraktiva. En komponent i detta är att den som är framgångsrik ska veta att han eller hon blir befördrad.

Målet ska vara att den vi rekryterar till biträdande lektor befordras till lektor. Emellertid kommer inte alla att nå upp till de högt ställda förväntningar vi har. Personerna rekryteras tidigt i karriären och tiden för meritering som biträdande lektor är också tyvärr alltför kort – vi bör verka för att denna förlängs till sex år. Vissa kommer inte att ha lyckats visa förmåga att självständigt initiera och driva internationellt framstående verksamhet som vi förutsätter i de befodringskriterier fakulteten beslutade om för knappt två år sedan. I sådana fall måste fakulteten avslå ansökan om befordran. Det ska naturligtvis inte finnas någon given andel som inte kommer att befordras men om jag skulle gissa så skulle jag säga att betydligt fler än hälften men också färre än nio av tio kommer att befordras.

En viktig del av underlaget för befordran kommer att vara sakkunnigas utlåtande rörande den vetenskapliga skickligheten. De sakkunniga ska vara internationella auktoriteter inom sina områden och de kommer att väljas med stor omsorg. Extern finansiering är viktig för vår verksamhet och det är också ett viktigt kvalitetstecken att man har kunnat hävda sig i konkurrensen om att få sådan. Den som söker om befordran ska ange vilka medel som har sökts och vad utfallet har varit. För en mycket stor del av vår verksamhet är Vetenskapsrådet en naturlig källa och vi förutsätter, inom många områden, att aktiva forskare söker medel därifrån. Detta gäller också för de biträdande lektorerna. Förutsättningarna är olika inom olika vetenskapliga discipliner och samma kriterier kan inte tillämpas för alla, men visad vilja och förmåga att finna extern finansiering kommer att vara en viktig komponent i bedömningen.

Det jag skrivit hittills rör i huvudsak den vetenskapliga skickligheten. Bedömningen av den pedagogiska skickligheten är också mycket viktig, men den är betydligt enklare eftersom personerna varit verksamma under flera år inom universitetet. Den pedagogiska skickligheten kommer därför att bedömas internt.

Som ett komplement till sakkunnigutlåtanden och annat, i huvudsak, skriftligt underlag kommer befodringsnämnden troligen att genomföra intervjuer med de biträdande lektorerna.

Fakulteten diskuterar för närvarande ett introduktionsprogram för de biträdande lektorerna för att ge dem en god start på karriären vid Stockholms universitet. Planerade komponenter är

mentorer på institutionerna och en Junior Faculty där de biträdande lektorerna kan mötas över ämnesgränser inom universitetet.